

JESSIKKA ARO

PUTININ

NÄIN VENÄJÄ HAJOTTA
JA HALLITSEE YHDYSVALLOISSA

JOHNNY
Kniga

Omistan tämän kirjan puolisolleni.

Kiitos apurahasta WSOY:n kirjallisuussäätiölle.

Sarjassa aiemmin ilmestyneet

Putinin trollit – Tositarinoita Venäjän infosodan rintamilta, 2019

Putinin maailmansota – Venäjän salaiset operaatiot Lännen tuhoamiseksi, 2024

Ensimmäinen painos

© Jessikka Aro ja Johnny Kniga 2025

Johnny Kniga

An imprint of Werner Söderström Ltd

Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

ISBN: 978-952-362-231-9

Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut: tuotevastuu@kniga.fi

SISÄLLYS

Esipuhe	9
Kreml valmistelee Yhdysvaltoja vaaleihin	13
Minun Venäjäni	31
Ivan, Baumanin valtionyliopiston informaatiojohtamisen opiskelija	35
Kreml manipuloi yhdysvaltalaisia äänestäjiä	44
Kremlin tiedustelupalvelut järjestelevät maailmaa mieleisekseen	48
Eikö opinnot suju? Mars kutsuntatoimistoon	55
Riitaa haastava venäläinen tekoälytyttöystävä	60
Sotilastiedustelun upseerit auttelevat journalisteja	75
Elämää Moskovassa	83
Kreml aseellistaa hengellisyyden ja moraalin	86
Rekisteröitymätön ulkomainen kaaosagentti Maria Butina	93
Putin jakaa lännen woke-pakolaisille oleskelulupia nopeutetulla menettelyllä	97
Vastavakoilun eversti rakentaa hyviä suhteita opiskelijoihin	110
Venäjän sotilastiedustelun kyberhenkilöllisyydet ahertavat USA:n kristittyjen parissa	115
Todellista rakkautta, jolla Yhdysvaltojen ja Venäjän suhteita parannetaan	126

Venäjän hätätilaministeriö valehtelee ja jää kiinni _____	137
Inga halusi journalistiksi, yliopisto päätti toisin _____	144
Yhdysvaltojen lainsäädäntöä ”uudistetaan” Venäjän malliin _____	148
Valtion virallinen toimittaja Sergei Briljov on MGIMO:n kasvatti _____	157
Kreml, vaalivarkauksien johtava asiantuntija ja vaalisuluttaanikunta _____	167
Pelillistetty manipulaatio _____	173
Kenraali Misha _____	192
Anna sai opiskelupaikan isänsä FSB-kytkeillä _____	199
Sota kohdistetulla energialla Yhdysvaltoja vastaan _____	209
Opiskeluajan työharjoittelu avaa urapolun FSB:n pääkonttoriin _____	226
Hyökkäykset Yhdysvaltojen vaali-infraa vastaan _____	236
Venäjä voitti Yhdysvaltojen presidentinvaalit 2024 _____	257
Ivanin viimeinen opintosuoritus _____	273
Kiitokset _____	277
Viitteet _____	279
Lähdeluettelo _____	307

*"Vannon juhlallisesti, että tuen ja puolustan Yhdysvaltojen perustuslakia kaikkia vihollisia vastaan, niin ulkomaisia kuin kotimaisiakin; että olen sille uskollinen; että otan vastaan tämän velvoitteen vapaaehtoisesti, ilman henkisiä varauksia tai kiertämistarkoitusta; ja että täytän hyvin ja uskollisesti sen viran velvollisuudet, johon aion astua: Jumala minua auttakoon."*¹

YHDYSVALTOJEN PRESIDENTINVALA

*"Saavuttaakseen vaalimenestystä Donald Trump tukeutui tiettyihin voimiin, joille hänellä on vastaavasti velvollisuuksia. Vastuullisena ihmisenä hänellä on velvoite täyttää ne."*²

VENÄJÄN TURVALLISUUSNEUVOSTON JOHTAJA
NIKOLAI PATRUŠEV YHDYSVALTOJEN PRESIDENTINVAALIEN
TULOKSEN VARMISTUTTUA 11. MARRASKUUTA 2024

ESIPUHE

Haluan kaikkien tietävän, miten sinnikkäästi Kreml väkisin väänsi Donald Trumpista presidenttiä Yhdysvaltojen vuoden 2024 presidentinvaaleissa ja miksi. Aloin kirjoittaa tätä kirjaa keväällä 2024 huomattuani Kremlin työntäneen *taas* näppinsä syvälle USA:n presidenttipeliin. Kun vaaleihin oli aikaa vain puoli vuotta, seurasin Venäjän tiedustelupalvelujen tarinoiden villitsevän yhdysvaltalaisia äänestäjiä sosiaalisessa mediassa. Koin kovaa tarvetta kertoa havainnoistani yleisölle tämän kirjan avulla.

Kremlin poliittiset teknologistit ovat pitkään uurastaneet vallataksaan Yhdysvallat informaatiotilassa ja epävakauttaakseen sen. Yhdysvaltoja manipuloivat sotilastiedustelun GRU:n hakkeriupseerit, tekoälyllä ohjattu amerikkalaiseksi naamioitu valeutisverkosto, trollitehtailta ohjatut somebotit ja Kremlin propagandaa maksua vastaan levittävät yhdysvaltalaisinfluensserit. Mutta eivät vain ne, vaan myös Maria Butinan kaltaiset soluttautujat ja Kremlin asioita Washington DC:ssä edistävät vaikutusagentit. Kreml on mobilisoinut informaatio-sotaansa paljon Yhdysvaltojen kansalaisia, jotka estottomasti tehtailevat maanpetoksia Venäjän eduksi, kotimaansa vahingoksi.

Yksi Kremlin traagisimmista operaatioista USA:ssa kohdistuu kansallista turvallisuutta suojaaviin rakenteisiin: Yhdysvaltojen tiedustelun, diplomatian ja asevoimien työntekijöihin, joita Venäjän sotilastiedustelu on tietävästi vammauttanut kirjan kirjoittamishetkellä satoja.

Paitsi että seurasin tätä kirjaa varten kyberulottuvuudessa Kremlin operaatioita, luin satoja artikkeleita ja kymmeniä tutkimuksia, useiden yhdysvaltalaisen tiedustelu- ja turvallisuuspalveluiden sekä Yhdysvaltojen kongressin selvityksiä Venäjän vaalihäirinnästä, informaatiovaikuttamisesta, kybersodasta ja vakoilusta. Haastattelin toimittajia,

tutkijoita ja dokumentaristia. Kreml haluaa paitsi murentaa arkkiivihollisensa Yhdysvallat, myös käyttää sitä omien etujensa ajamiseen. Se on heikentänyt USA:ta kymmeniä vuosia, mutta viimeisen kymmenen vuoden aikana hyökkäykset ovat olleet myös Yhdysvaltojen turvallisuusvirastojen arvion mukaan *ennennäkemättömiä*.

Kremlin johtavat sotahaukat ovat aivan itse rehennelleet häiritsevänsä Yhdysvaltojen presidentinvaaleja. Yksi heistä on näyttävästi petturin kohtalon kokenut, edesmennyt Wagner-joukkojen päällikkö Jevgeni Prigožin, jonka venäläiset viranomaiset kertoivat menehtyneen käsikranaatilla tuhotussa lentokoneessa. Prigožin oli aikanaan ensimmäisiä Putiniin yhdistettyjä henkilöitä, joka johti Venäjän trollitehtaita. Prigožin konsultoi Kremlin liittolaisia informaatioodankäynnissä Ukrainassa ja Afrikassa sekä hoiti Wagnerin asioita, ja Yhdysvallat asetti Prigožinia vastaan pakotteita. Vuonna 2022 Yhdysvaltojen välivaalien aikana Prigožin paljasti häirinneensä Yhdysvaltojen presidentinvaaleja ja aikovansa tehdä niin myös tulevaisuudessa.

”Huolellisesti, tarkasti ja kirurgisesti, omalla tavallamme, kuten osaamme”, Prigožin kirjoitti uutistoimisto Reutersin mukaan. ”Kohdennettujen operaatioidemme aikana poistamme sekä munuaiset että maksan kerralla”, hän ilmoitti.¹

Haluan muistuttaa, että Venäjällä on hybridisotaan lähestymistapa, jota voidaan luonnehtia kokonaisyhteiskunnalliseksi. Hybridisotia käydään keskusjohtoisesti, mutta niitä toteuttavat asevoimien ja tiedustelupalvelujen lisäksi myös Venäjän siviiliviranomaiset. Pidän käsittämättömänä, miten tehokkaasti Kreml hyökkää jatkuvasti hybridisodan keinoin useita länsimaita vastaan, vaikka se sisäisesti on monin mittarein mitattuna epäonnistunut valtio. Kansa kärvistelee kehitysmaita muistuttavassa köyhyydessä, mutta satumaisen rikkaat ja häikäilemättömät oligarkit ja tiedustelupalvelut pelaavat shakkia länsimaat pelilautanaan.

Yksi epäonnistuneen valtion tunnusmerkki on oikeutuksen ja tuen puute kansalaisilta. Koska Vladimir Putinin silovikkien klikki manipuloi Venäjän vaalit edukseen, tappaa oppositiokandidaatteja

ja kritikoita sekä kontrolloi julkista keskustelua, vallan legitimeetti puuttuu. Tuskin kukaan tietää, kuinka suuri osa Venäjän äänioikeutetuista tosiasiaa nykyisiä vallanpitäjiä kannattaa. Kreml on sementoinut valtansa ja uhkaa kaikkia, jotka sen kyseenalaistavat.

Venäjän takapajuisuuteen nähden Kremlin hybridisodankäynti on edistynyt. Eräs venäläinen ilmaisi olevansa oudolla tavalla ylpeä siitä, että hänen isänmaansa on edes informaatiotosodassa niin taitava, kun muuta annettavaa sillä ei maailmalle olekaan.

Kremlistä tekee vaarallisen se, että sillä kovat taloudelliset ja poliittiset intressit kehittää hybridisotaansa ja lisätä sen kierroksia. Kuten Neuvostoliitto, Venäjä haluaa laajentua, syödä ja ahtaa muita kulttuureita ja kansoja itseensä. Jo 1950-luvun KGB tiesi, että informaatiotosodan avulla länsimaita vastaan voi hyökätä edullisemmin kuin fyysisellä sodankäynnillä. Sitten, jos paikalliset eivät taivu Kremlin tahtoon liittolaisina, varastetuilla vaaleilla, korruptiolla, kyberhyökkäyksillä tai muilla vippaskonsteilla, Kreml aloittaa silmittömän tuhoamisen. Ja toisin kuin moni toiveajattelee, ilman uskottavaa vastavoimaa se ei jätä projektejaan kesken.

Haluan kirjassani välittää suurelle yleisölle myös omia kokemuksiani Venäjän väkivallan ja korruption kulttuurista. Muutin aikanaan väliaikaisesti Venäjälle, koska sodat kokeneet isoäitini olivat istutta neet minuun uteliaisuuden ja halusin selvittää, oliko se yhä yhtä vaarallinen kuin isoäitieni nuoruudessa. Ja se oli. Kun 2000-luvun alussa asuin Moskovassa, koin eläväni ulkoilmavankilassa, josta vapauduin vasta ylitettyäni junalla valtakunnanrajan takaisin Vainikkalaan. Sekä ihmisoikeuteni että turvallisuudentunteeni palautuivat, kun Suomen rajaviranomaiset tarkastivat junassa passini. Paljasjalkaisena hyvinvointiläisenä olisin ennen Venäjän-kokemuksiani nauranut itseni tarville, jos joku olisi väittänyt minun joskus olevan kiitollinen siitä, että saan seistä Riihimäen rautatieasemalla. Sekin hetki elämässäni kuitenkin toteutui.

Kirjassani on myös yksityiskohtaista sisäpiiritietoa järjestelmästä, joka tuottaa sukupolvillisia Kremlille uskollisia, kovapintaisia

informaatiosotureita ja putinistisia diplomaatteja. Haastattelin kolmea venäläistä, jotka kuvaavat Kremlin sotilaallisen johdon ylläpitämää dystopiaa: nuoria alistetaan Venäjän valtionyliopistoissa henkisesti väkivallalla, taloudellisilla sanktioilla ja kutsuntojen uhalla.

Koska Kreml sai vuoden 2024 vaaleissa strategisella ja pitkäjänteisellä työllään Yhdysvaltoihin Kremlin intressejä supervallan tehokkaalla koneistolla edistävän johdon, pahoin pelkään liberaalin demokratian ja ehkä demokratian ylipäättään olevan meiltä kaikilta mennyttä. Välimättä presidentiksi noustuaan Donald Trump ryhtyi hallintoineen johtamaan Yhdysvaltoja ja sen ulkopoliittikkaa kuin Putin Venäjää. Hän aloitti puhdistukset, nosti itselleen lojaaleja salaliittoteoreetikkoja tiedustelupalvelujen johtoon ja alisti Ukrainan presidenttiä Volodymyr Zelenskyä kansainvälisessä mediassa.

Minä en koskaan enää palaa Venäjälle, mutta Venäjä pyrkii rajojensa yli yhä meidän kaikkien iholle. Toivon voivani tällä kirjalla esitellä Kremlin väkivaltaista totalitarismia sen loputtomien informaatiosotien moottorina ja perusfilosofiana. Ennen kaikkea toivon voivani antaa lukijoilleni uusia tietoja Kremlin salaisista ja julkisista operaatioista. Emme ole enää pitkään aikaan olleet etuoikeutettuja toiveajatteluun Venäjän aikeiden suhteen.

Jälkikäteen ajateltuna kaikkein vaikeimmatkin elämäkokemukseni Venäjällä olivat minulle arvokkaita. Venäjä karaisi minut toisaalta kestämaan Venäjää ja toisaalta näkemään sen läpi. Ilman omaa, ahdistavaa kokemustani Venäjän rakenteellisesta totalitarismista ja valheista tätä saati aiempia kirjojani ei olisi koskaan syntynyt.

Suomessa elokuussa 2025

Jessikka Aro

KREML VALMISTEE YHDYSVALTOJA VAALEIHIN

Kun Yhdysvaltojen presidentinvaaleihin oli aikaa viisi kuukautta kesällä 2024, istuin New Yorkin Upper West Sidessa hotellihuoneessani ja tuijotin puhelintani. Yhdysvaltojen demokraattipresidentti, Kremlin inhokki Joe Biden ilmoitti viestipalvelu X:ssä luopuvansa presidenttiehdokkuudestaan. Republikaanien ehdokas Donald Trump oli vastikään yritetty salamurhata kampanjamatkalla Butle-rissa. Verkkotrollit pitivät Joe Bideniä niin epäpätevänä ja seniilinä, että kyseenalaistivat hänen koko olemassaolonsa.

”Onko Biden edes elossa? Näemmekö häntä ikinä enää?” X-postauksella oli nopeasti miljoona näyttöä.

Välittömästi demokraattien Kamala Harrisin asetuttua presidenttiehdokkaaksi häntä alettiin kaivaa mutaan.

”Demokraattipuolue aikoo asettaa p*dofilin ehdolle presidentinvaaleihin. Miettikää sitä”, X:ssä kommentoitiin. Postauksella oli 6,6 miljoonaa näyttöä. Se on massiivinen määrä tavoitettuja ihmisiä erittäin demonisoivalle väitteelle.

Kamala Harris manipuloitiin valokuvaan edesmenneen sarjaseksuaalirikollisen Jeffrey Epsteinin viereen. Verkkotrollit olivat rakentaneet valeversion kuvasta, jossa Harris poseerasi alun perin aviomiehensä kanssa¹. Tosiasiassa Harris ei ole esiintynyt Epsteinin vierellä, toisin kuin Donald Trump, joka on poseerannut Epsteinin rinnalla useissa kuvissa².

Kun rap-moguli Sean ”Diddy” Combs myöhemmin syksyllä sai syytteen raiskauksista ja muista raskaista rikoksista, Kamala Harris manipuloitiin samaan kuvaan Diddyn viereen³.

Donald Trumpin salamurhayritys oli korkeastaanista bensaa maailmanlaajuisen trollioikeiston liekkeihin. Yhdysvaltojen

Venäjälle ystävällinen ääriaines villiintyi ennennäkemättömään uhoon jokaisessa somessa. X:ssä nimetön QAnonia fanittava tili tarinoi salamurhayrityksellä kostetun Trumpille siitä, että tämä taisteli Saatanaa palvovia lapsinsekaantujia vastaan.

”Tämä on hinta, joka pitää maksaa, kun vastustaa eliitin saatannaisia pedofiilejä. Vain pari päivää sitten Donald Trumpia vastaan postattiin tappouhkauksia X:ään ilman seuraamuksia. Määräys tuli todennäköisesti CIA:lta, ehkä yhteistyössä seuraavien ihmisten kanssa: 1. Alexander Soros 2. Barack Obama 3. Hillary Clinton 4. Mike Pence TEHKÄÄ TÄSTÄ VIRAAALI!”

Tällä salaliittoteorialla oli yli 11 miljoonaa näyttöä X:ssä. Toisin sanoen mahdollisesti miljoonat yhdysvaltalaiset äänioikeutetut tulivat lukeneeksi sanoman.

Salaisen palvelun tarkka-ampujat eivät Butlerissa ampuneet Trumpin ampujaa ennen kuin tämä aloitti ammuskelukun. Se oli nettitrollien mukaan todiste presidentti Bidenin ja demokraattien syvän valtion salajuonesta Trumpia vastaan. FBI:n väitettiin olevan juonessa mukana. Jopa Trump vihjasi perustamassaan sosiaalisessa mediassa Truth Socialissa, että FBI:n johtaja olisi tiennyt hänen salamurhayrityksestään *etukäteen*.

Toisella postauksella, jossa väitettiin salamurhayrityksen olleen etukäteen koordinoitu ”sisäpiirin isku” ja ehdotettiin sen suunnittelijoille sota-oikeudenkäyntejä, oli 1,5 miljoonaa näyttöä⁴. Trollien mielestä salajuoneen osalliset voisi lähettää Guantánamoon tai Alcatraziin, mielellään niin, että saaren ympärille laitettaisiin haita. Joukkopidätyksiä toivottiin.

”Minusta tuntuu kuin katselin elokuvaa”, joku kirjoitti X:ään.

Ja minusta tuntui kuin katselin venäläisen tiedustelu-upseerin ohjaaman bottifarmin koordinoitua kommunikaatiota, jolla psykologisesti vaikutetaan ihmisten äänestyspäätöksiin ja manipuloidaan yleisön mielipiteenmuodostusta. Mutta osa keskustelijoista oli aitoja ja oikeita amerikkalaisia, mukana melskeessä omilla nimillään ja kasvoillaan.

Kun skrollasin Elon Muskin X:n syötettä, katsoin maailmanlaajuisen aivopesukoneen avoimeen kitaan. X tarjoili ympäri vuorokauden viihdyttävintä, koukuttavinta ja tunteisiin vetoavinta, mutta myös häiriinnyttävintä sisältöä Yhdysvaltojen presidentinvaalien lopputulokseen keskeisesti vaikuttavista uutisaiheista. New Yorkin kesäinen Keskuspuisto kutsui minua lenkille, mutta minun oli vaikea irrottaa silmäni ja ajatukseni kämmenelläni rullaavasta kohusta.

Pohdin Kremlin harjoittamaa kognitiivista sodankäyntiä. Kremlin sotahaukat opettavat uuden sukupolven informaatio-sotureilleen psykologiaa ja päätöksenteon teoriaa, koska se haluaa vaikuttaa kohdeyleisönsä kognitioon, ajatteluun. Kun tietää, miten yksilön kognitiota peukaloidaan, voi ohjata tämän päätöksentekoa ja siten käytöstä, valintoja. Ja kun ajatteluun pääsee kiinni, kokonaisuusiin vaa-leihin vaikuttaminen ja kansainvälisten prosessien peukalointi on lapsellisen helppoa. Ajatteluun pääsee kiinni informaatiovirtojen avulla.

Kreml tietää, että railoa Yhdysvaltojen demokraattien ja republikaanien välillä voi entisestään syventää. Neurotiede on osoittanut konservatiivien ja liberaalien aivot toiminnan perustavalla tavalla erilaiseksi. Scientific American uutisoi tutkimuksesta, joka osoitti konservatiivien haluavan turvallisuutta, ennakoitavuutta ja auktoriteetteja. Liberaalit sen sijaan hyväksyvät uutuuden ja monimutkaisuuden. MRI-kuvantamisella huomattiin, että itseään konservatiiveiksi kutsuvilla opiskelijoilla on suurempi mantelitumake kuin liberaaleiksi tunnustautuvilla.⁵ Mantelitumake säätelee aivoissa muun muassa pelkoa ja ahdistusta. Konservatiivit ja liberaalit reagoivat pelkoon eri tavoin: konservatiivit kokevat maailman pelottavampana paikkana kuin liberaalit.⁶ Kun leimaa presidenttiehdokkaan rikolliseksi tai pedofiiliksi, se todella vetoaa paitsi syvästi lakia kunnioittavien, myös pedofiileistä ahdistusta kokevien ihmisten syvimpään ytimeen. Pelolla voi johtaa ihmisiä, joiden pelon kokemus ylikorostuu.

Konservatiivit ovat otollista maaperää somevaikuttamiselle. He nimittäin levittävät Venäjän trollien postauksia ja sisältöä 30 kertaa useammin kuin liberaalit, ilmeni University of Southern Californian

tutkimuksesta. Tietojenkäsittelytieteilijöiden ryhmä analysoi 43 miljoonaa Yhdysvaltojen vuoden 2016 presidentinvaaleihin liittyvää twiittiä vaaleja edeltävältä kuukaudelta.⁷ Eniten Venäjän trollitehtaan twiittejä jakaneet ja trollien kanssa vuorovaikuttaneet amerikkalaiset nimettiin ”levittäjiksi”. Heistä 27 382 oli konservatiivisia levittäjiä ja 892 liberaaleja. Tutkijat saivat selville, että suurin osa Venäjän sometrollien materiaalien uudelleentwiittauksista tehtiin Texasissa ja Tennesseessä. Molemmat ovat republikaanijohtoisia osavaltioita.

Kremlin informaatiopsykologisen vaikuttamisen arkkitehdit painelevat ihmisaivojen syrjintäkeskuksen nappuloita. Siksi he käyttävät viestejä, joilla voi lietsoa ihmisten tunnereaktioita ja jakaa ihmisiä keskenään taisteleviin leireihin: vastustajiin ja puolustajiin. Kremlin teemoina toistuvat esimerkiksi transvihamielisyys sekä seksuaalivähemmistöjen, naisten, ulkomaalaisten ja rodullistettujen ihmisten demonisointi. Ja demokraattien, koska he puolustavat edellä mainittujen ihmisoikeuksia.

Kreml on tietoisesti ja pitkään tehnyt kansainvälisesti näkyvää kampanjaa homoseksuaalisuuden harjoittamisen kieltämisestä. Se on lakiteitse estänyt homoseksuaalisuuteen ja kaikkiin ei-perinteisiin sukupuolisuhteisiin liittyvän tiedon levittämisen Venäjällä ensin lapsille, sitten aikuisille sekä kulttuurituotteissa⁸. Päätös on vihellys koirapilliin maailman konservatiivisille voimille. Venäjän homot tai transsukupuoliset tuskin kiinnostavat Putinia tai hänen silmittömän rikkaita upseerikavereitaan, mutta Kreml tarvitsee vahvaa syrjivää viestiä ja näkyvää kampanjointia voittaakseen Yhdysvaltojen erilaisuudesta ahdistuvien kristittyjen fundamentalistien ja kaikkien aivojensa syrjintäkeskuksen viettämissä olevien tuen ja ihailun. *Hearts and minds* on tunnettu konsepti, jolla viitataan yleisöön vaikuttamisen keskeisiin kohteisiin. Propagandasodan voittajan pitää valloittaa sydän. Se on tie mieleen.

Jo natsi-Saksassa ja Neuvostoliitossa tiedettiin, miten helppoa ihmisryhmien hallinta väärällä tiedolla on. Sosiaalipsykologi Solomon Aschin kuuluisa konformisuuskoe vuodelta 1951 näytti, että ihmiset omaksuvat myös vääriksi tietämiänsä väitteitä sosiaalisen

paineen takia. Asch teki tutkimuksiaan selvittääkseen propagandan ja indoktrinaation vaikutuksia.⁹

Koe oli yksinkertainen. Tutkija Asch pyysi ihmisiä katsomaan tietyn mittaista viivaa ja sanomaan ääneen, mikä kolmesta viereisestä verrokkiivasta oli samanmittainen. Ryhmään pestatut hämmentäjät sanoivat väärän vastauksen kaikkien kuullen. Osa koehenkilöistä halusi olla samaa mieltä hämmentäjien kanssa, vaikka näkivät ja tiesivät oikean vastauksen. Koe osoitti, että osa ihmisistä ei huomioi omia havaintojaan, vaan mukautuu enemmistön mielipiteeseen, vaikka tietää sen vääräksi.¹⁰ Ihminen on niin sosiaalinen, että kuuluu mieluummin porukkaan ja on tietoisesti väärässä kuin porukan ulkopuolella yksin, mutta oikeassa.

Tällaista tunteisiin vetoavaa yhteisön painetta Kreml pyrkii härttämään boteillaan, trolleillaan ja valeutisverkostoillaan. Se haluaa tuottaa keinotekoisesti tilanteen, jossa faktojen kertominen vaikeutuu, koska informaatioympäristöä hallitsee väärää tietoa leviävä näennäinen enemmistö tahallisine hämmentäjinä. X:ssä ihmiset, jotka yrittävät kertoa faktoja, ovat samanlaisia altavastaajia kuin Solomon Aschin totuuden tietävät koehenkilöt. X näytti ennen Yhdysvaltojen presidentinvaaleja 2024 siltä, että enemmistö piti demokraattien ehdokasta ”ällöttävänä” rodullistettuna naispedofiilinä. Muunlaiset mielipiteet näyttäytyivät marginaalisena toisinajatteluna. Asiallisten yhdysvaltalaisen toimittajien faktantarkistukset sekä kirjailijoiden ja tutkijoiden analyysit hautautuivat nimimerkkien ja tarinataiteilijoiden älämölöön.

Kun Brownin ylipistossa tutkittiin poliittista polarisaatiota, ilmeni että ideologisesti samanmielisten ihmisten aivoissa on samanlaiset hermostolliset ”sormenjäljet” samoista poliittisista sanoista. Ideologisesti samanmieliset myös käsittelevät uutta tietoa samanlaisella puolueellisuudella.¹¹ Pohjimmiltaan yhteiskunnan polarisaatio, kahtiajako, on neurologiaa ja tiedon prosessointia, valmiiksi vastaanottavaiseksi viritetyn aivotoiminnan synnyttämää reagoitua samoihin asioihin.

Siihen Kreml haluaa iskeä.

Informaatiomanipulaattorit *epätodellistavat* todellisuuden tapahtumia samalla, kun luovat tarinoilla uudenlaista todellisuutta. Lisättyä todellisuutta.

Kun seurasin Yhdysvaltojen vaaleihin vaikuttanutta kesää 2024, Elon Musk ylpeili X:n kokonaiskäytön nousseen kaikkien aikojen ennätykseen¹². Minusta oli ikävää, että ennätys rikkoutui (jos väite piti paikkansa) samaan aikaan kun X:ssä salaliittoteoriat hallitsivat yhdysvaltalaista poliittista keskustelua. Aikana, jona äärioikeistolaiset ja venäläiset trollit väittivät, että demokraattipuolueen väitetty *deep state*, syvä valtio, oli tehnyt vallankaappauksen Yhdysvalloissa ja yrittänyt murhata Trumpin. Vielä ennen Donald Trumpin ensimmäistä kautta *deep state* -teoria oli marginaalisempi.

Sinä kesänä New Yorkissa faktapohjainen keskustelu maailmanpolitiikasta tuli minun kirjoissani pääteipisteeseensä. Sillat demokraattien ja republikaanien välillä olivat tulella. Todellisuuden tapahtumien tulkinnat ja kehystykset tekivät aidon keskustelun tai päätöksenteon mahdottomaksi. Hysterinen huuto houkuttelee enemmän yleisöä kuin tapahtumista suhteellisen neutraalisti raportoivat perinteiset tiedotusvälineet. Ihmiset haluavat elämäänsä viihdettä ja jännitystä, ja sitä somessa on tarjolla.

X:ssä trendasi QAnon-salaliittoteorian kuusi vuotta vanha viesti. Kultin johtohahmon Q:n lähettämässä viestissä kuvataan ylösalaisin olevaa käsiasetta. Sen alla lukee "BOOM BOOM BOOM". Kesälä 2024 käyttäjät vertailivat tulkintojaan siitä, oliko Q aseviestillään – joita Q-uskovaiset eli qanonistit kutsuvat Q-dropeiksi¹³ – viitannut Trumpin salamurhayritykseen. He siis aidosti pohtivat, osasiko internetin nimimerkki ennustaa tulevaisuutta, koska oli vihjannut Trumpin salamurhayrityksestä vuosia ennen sen tapahtumista.

Trollit olivat varmoja, että samana kesänä sattuneiden maailmanlaajuisten IT-ongelmien todellinen syy ei ollutkaan vika tietoturva-yhtiö CrowdStriken ohjelmistopäivityksessä. Sen sijaan he päätelivät, että koska Q oli kahdeksan vuotta sitten kirjoittanut internetiin "blackout necessary", katkoksessä oli kyse Q:n lupaamasta

”myrskystä”, poliittisesta mullistuksesta, joka pyyhkii pois demokraattien deep staten.¹⁴

”Q sanoi, että tapahtuisi pimennys kahdeksi viikoksi ja kaikki yritykset tipahtaisivat verkosta resetiä varten”, qanonistit muistuttelivat toisilleen.

”Se tapahtui vain muutama tunti sen jälkeen, kun presidentti Trump sanoi ’Boom boom boom’ puheessaan tänään.”¹⁵

”Wau. – – Me todellakin olemme nyt hyvin lähellä. Ei sattumia. Vain suunnitelmia suunnitelmien sisällä”, eräälle Q-kultin jäsenelle vastattiin.¹⁶

Qanonistit etsivät kulttijohtajansa Q:n johtolankoja, ”droppeja” ja muita vihjeitä, ”leivänmuruja”. He näkevät salattuja poliittisia koodeja kaikkialta. Kulttilaisten runosuoni sykki, kun Donald Trump nousi salamurhayrityksen jälkeen näyttävästi estradille republikaanien puoluekokouksessa Milwaukeeessa heinäkuussa ja hänen presidenttiehdokkuutensa virallistettiin. Puheessaan Trump mainitsi salamurhayrityksensä ja sanoi ”boom boom boom”. Jälleen qanonistit villiintyivät löytäessään mielestään viittauksen Q:n ”ennustuksiin”.

Elokuvat ja korkeakulttuuri valjastetaan poliittisten salaliitto-teorioiden käyttöön. Donald Trump oli valinnut puoluekokouksen show’nsa loppuun tunnelmaa nostattamaan ”Nessun Dorman”, joka on Giacomo Puccinin 1920-luvulla säveltämän *Turandot*-oopperan kuuluisin aaria. Se soi dramaattisesti loppukohtauksessa. Nessun dorma on italiaa ja tarkoittaa ”kukaan ei saa nukkua”. Aarian aikana sekä lavalla että yleisössä odotetaan, keksiikö vastentahtoinen prinsessa Turandot kosijansa nimen, jotta hänen ei tarvitse naida prinsyä. Kosijaprinssi vannoo voittoaan.

Häivy o yö! Laskekaa, tähdet!

Laskekaa, tähdet! Aion aamun voittaa!

*Aion voittaa! Aion voittaa!*¹⁷

Qanonistit omivat aarian esitelläkseen sen avulla Trumpin pahaa vastaan taistelevana vapahtajana. X:ssä salanimellä esiintyvä qanonisti vihjasi Trumpin käyttäneen teosta uhkauksena Yhdysvaltoja väitetysti hallitsevalle salaseuralle¹⁸.

”Trump lähetti juuri viestin syvälle valtiolle. Heti Trumpin puheen jälkeen oopperalaulaja lauloi ’Nessun Dorman’. Nessun Dorma soitetaan The Sum of All Fears -elokuvan (suomeksi Peloista pahin) loppukohtauksessa, jossa KAIKKI petturit ja syvän valtion toimijat teloitettiin. *The Sum of All Fears* mainitaan useita kertoja Q:n dropeissa. Trump on erittäin tarkka lauluistaan... hän soitti tämän syystä.”

Postaus sai 12,2 miljoonaa näyttöä. Jos joku ihmettelee, mihin asialliset viestit X:ssä häviävät, olen havainnut algoritmien hautaavan ne tämän roskan alle. Postaaja sai symppaavia vastauksia:

”’Vincero’ minä voitan ja ’Nessun dorman’ merkitys on, että kukaan ei nuku tai pysykää hereillä, täydellinen viesti. Kisa ei ole ohi, pysykää hereillä, mutta lopussa Trump voittaa. Niin minä sen näen”, eräs seuraaja kirjoitti¹⁹.

”Kultahiuksinen mies”, Trumpia hekumoititiin. Kulttilaisten mielestä Trumpin hiukset täsmäivät Q:n ennustuksiin, samoin kuin republikaanien kokouksessa käyttämät kultanväriset ilmapallot²⁰.

Yksi Venäjän suurista onnistumisista informaationsodankäynnissä on se, että osa yhdysvaltalaisista uskoo Yhdysvaltojen ja Ukrainan aiheuttaneen sodan Ukrainassa. Nimenomaan Kreml syöttää yhdysvaltaisten keskuuteen pajunköyttä, jonka mukaan Yhdysvalloissa ”syvä valtio”, eli Joe Bidenin johtaman demokraattipuolueen väitetty salaseura²¹, käy Venäjää vastaan proxy-sotaa Ukrainan kautta.²² Joihenkin qanonistien mukaan Ukrainan sotaa ei ole olemassakaan²³. Kreml myös jankuttaa, että Ukrainan sotaa johdetaan nimenomaan Yhdysvalloista.²⁴ Seurauksena osa yhdysvaltalaisista pitää demokraatteja syyllisenä Ukrainan sotaan. Venäjän valheisiin uskovat näkevät Venäjän uhrina, joka käy oikeutettua puolustussotaa. Juuri kuten Kreml on suunnitellutkin.

PUTININ SOTA LÄNTTÄ VASTAAN KÄY ENTISTÄ VILLIMPÄNÄ.

Jessikka Aron tietokirja Venäjän kybersodasta Yhdysvaltoja ja demokratiaa vastaan etenee jännityskertomuksen lailla esitellessään Venäjän salaisia operaatioita.

Kirja kuvaa lähietäisyydeltä, miten järjestelmällisesti Kreml on valmistellut yhteiskuntaa suureen sotaan Yhdysvaltoja ja koko demokraattista länttä vastaan. Venäjällä yliopistotkin on muutettu aseeksi kasvattamaan nuorista putinismin agentteja. Kyberulottuvuudessa tai informaatiotilassa käytetyt aseet ovat kuin scifi-elokuvista.

JESSIKKA ARO (s. 1980) on Venäjään ja sen informaatiosotaan erikoistunut tietokirjailija ja kouluttaja sekä ammattijärjestö Tehyn viestintäjohtaja. Aro on yli vuosikymmenen varoittanut Venäjän vaikutusoperaatioiden vaaroista.

JOHNNY
Kniga

www.johnnykniga.fi

32.5

978-952-362-231-9

Kansi: Maria Mitrunen | Kirjailijakuva: Nelli Kivinen